

REČ GLAVNOG UREDNIKA ČASOPISA – Editor-in-Chief Address

Poštovane kolege, sa velikim zadovoljstvom vas obaveštavamo da je časopis Udruženja Preventivne Pedijatrije, ISSN broj 2466-3247, odlukom Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, zvanično prihvaćen za kategorizaciju naučnih časopisa za 2019. godinu, čiji su izdavači iz Republike Srbije, M54.

Zahvaljujemo se svim autorima, koautorima, saradnicima i dragim prijateljima koji su nas podržali i doprineli da se dosadašnji petogodišnji rad zaslužno nagradi. Zadovoljni smo i ponosni sa svima vama i uzdamo se da je ovo najbolji način za promociju nauke i naše profesije

Kada je reč o naučnim radovima i stavovima profesije, moramo se osvrnuti na trenutna dešavanja, odnosno aktuelne situacije u vezi infekcije korona virusom.

Od početka 2020.g. vesti iz oblasti medicine preplavljene su informacijama i ekskluzivnim istraživačkim novostima u vezi infekcije korona virusom u humanoj populaciji, tzv. Covid19. Posebnu pažnju privlačili su članci o Covid19 u dečjoj populaciji, koliko zbog frustrirajuće nejasnih kliničkih preporuka, zastrašujućih opisa i predviđanja, promenljivih odluka i stavova, tako i zbog ignorantskih i minimalističkih stručnih izjava u visoko kotiranim i vrednovanim publikacijama.

U takvoj publicističkoj oluji, pojavio se rad, odnosno "research briefs" (što precizno opisuje sve naučne tvrdnje objavljene u poslednjih 6 meseci na svetskom pa i kosmičkom nivou, a što je teško prevesti osim kao "istraživački bljesak", nešto kao vatromet bez rođendana). Naziv ovog istraživačkog bljeska je: *Lung Ultrasound in Children with Covid-19, objavljen je u časopisu "Pediatrics", koji je zvanična publikacija Američke akademije za pedijatriju (1).*

Autori rada su Marco Denina i grupa saradnika iz Regina Margherita Dečje bolnice, odeljenje za infektivne bolesti, Turin, Italija.

Polje istraživanja je poređenje radiografije pluća i ultrazvučnog nalaza pluća kod dece obolele od Covid19. Mora se priznati da su maestralno uvideli nedostatak istraživanja u ovom segmentu, iako se u nekom drugom trenutku niko ne bi ni osvrnuo na pomenutu temu, a takođe se plasirali na visoko mesto brzometnih, neubedljivih ispitivanja na jednocifrenom broju pacijenata.

Definitivno pozitivno je što su pokušali da naglase mogućnost neinvazivnog manje traumatskog ispitivanja kod dece, koju smo u "korona eri" realno pre ispitali svim poznatim i uobičajenim metodama (venepunkcije, rendgen zračenja), u priličnom neskladu sa kliničkim stanjem i razvojem kliničke slike.

Ukratko, između 18. i 26. marta 2020.godine (opravdava pomenuti bljesak), pratili su osmoro dece, hospitalizovane zbog Covid19. Dvoje dece je klasifikovano kao teži klinički

tip Covid19, dvoje kao umereni i četvero kao blagi slučajevi. Ultrazvuk pluća je učinjen kod svih pacijenata i kod sedmoro su otkrivene promene koje odgovaraju "intersticijalnom sindromu" ili znacima virusne pneumonije koje su bile u saglasnosti sa radiografskim nalazima tih pacijenata, a poslednji pacijent je imao ultrazvukom otkrivene promene, dok je radiografija pluća opisana kao normalan nalaz. Jasno, osmi pacijent je već bio sigurna dijagnostička procena, i to isto opravdava istraživački bljesak kojim su došli do ove veštine.

Sveža referenca je i članak objavljen u časopisu *Radiology*, (Poggiali E. i saradnici), koji podržavaju mogućnost da ultrazvuk pluća bude metoda izbora za rano otkrivanje Covid19 pneumonije kod odraslih u jedinicima intenzivne nege.

U oba slučaja, navode se raznorodni argumenti: da je metoda upotrebljiva u bolesničkoj sobi, te se pacijent ne mora pomerati ukoliko je u težem stanju, ne mora se angažovati dodatno medicinsko osoblje, i smanjuje se širenje i izloženost infekciji, ne produkuje jonizujuće zračenje, može se ponavljati više puta. Najvažniji argument je da je evolucija ultrazvučnih aparata fantastična i da postoje diskretni, mali, bežični aparati, koji se lako prenose, koriste, i već imaju svoje plastične košuljice i zaštitu i mogu se i sterilisati.

Zadivljujuća je lakoća kojom se prihvatamo naučnih tvrdnji u poslednjih par meseci, a naročito kada su ovakve subjektivne metode u pitanju, a i kada su u pitanju naučničke nesputane slobode razmišljanja, imaginacije i kritizma. Upravo sve tako, pomešano, različito, a objašnjava jednu egzaktnu stvar - iznenadila nas korona, mnogo je opasna, a neće to da prizna!

Prof. Zorica Živković, Dr Sci. Med.

Glavni i odgovorni urednik časopisa *Preventivna pedijatrija*
KBC "Dr Dragiša Mišović" Beograd, Srbija
Farmaceutski fakultet Novi Sad, Privredna Akademija u Novom Sadu, Novi Sad, Srbija
<https://orcid.org/0000-0003-0363-3578>
<http://www.researcherid.com/rid/E-2663-2018>

¹Dostupno na: www.aappublications.org/news_e20201157; DOI: <https://doi.org/10.1542/peds.2020-1157>